

Кафедра ФІЗИКИ

«Затверджую»

Завідувач кафедри

Валентин ГЛИВА

«31 » 08 2023 р.

Розробники силабусу

Валентин ГЛИВА

СИЛАБУС ФІЗИКА

назва освітньої компоненти (дисципліни)

1) Шифр освітньої компоненти за освітньою програмою: ОК 9
2) Навчальний рік: 2023/2024
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (Бакалавр)
4) Форма навчання: денна
5) Галузь знань: 19 «Архітектура та будівництво»
6) Спеціальність, назва освітньої програми: 192 «Будівництво та цивільна інженерія», «Водопостачання та водовідведення»
7) Статус освітньої компоненти: обов'язкова
8) Семестр: I, II
9) Контактні дані викладача: професор, д.т.н. Глива В.А. hlyva.va@knuba.edu.ua , +380503812477, https://www.knuba.edu.ua/gliva-valentin-anatolijovich/
10) Мова навчання: українська
11) Пре-реквізити (дисципліни-попередники, які необхідно, щоб слухати цей курс): курс математики, хімії та фізики повної загальної середньої освіти, курс вищої та прикладної математики.
12) Мета курсу:
- формування у майбутніх фахівців у галузі архітектури та будівництва базових знань з фізики для розв'язування задач у професійній діяльності та фізико-технічного формулювання задач галузі;
- ознайомлення студентів з основними фізичними законами, за якими відбуваються процеси та явища навколошнього світу, необхідними при аналізі складних спеціалізованих задач утворення та використання теплової енергії, що генерується традиційними та нетрадиційними джерелами (зокрема відновлюваними);
- розвиток логічного та аналітичного мислення;
- підвищення загального рівня наукової культури;
- розвиток у студентів здатності до самоосвіти.

13) Результати навчання:

№ з/п	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на комpetентності
1	РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії	Обговорення під час проведення навчальних занять, розрахункова робота	Лекції, лабораторні та практичні заняття	ЗК 01 ЗК 10 СК 01
2	РН.02. Брати участь у дослідженнях та розробках у сфері архітектури та будівництва.	Обговорення під час проведення навчальних занять, розрахункова робота	Лекції, лабораторні та практичні заняття	ЗК 01 ЗК 10 СК 01

14) Структура курсу

Денна					
Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійна робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
60	40	30	4 КР	110	Екзамен/ Залік
Сума годин:					
Загальна кількість (кредитів ECTS)					240 (8,00)
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження					130 (4,3)

15) Зміст курсу: (окрім для кожної форми заняття – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції:

Зауваження: питання, позначені в програмі зірочкою (*) віднесені для самостійного опрацювання

Модуль 1. Фізичні основи механіки. Молекулярна фізика. Електрика та магнетизм

Змістовий модуль 1. Механіка

Тема 1.1. Кінематика

Лекція 1. Вступ до курсу фізики. Предмет фізики. Зв'язок фізики з іншими науками. Взаємозв'язок фізики та техніки. Структура та мета викладання курсу фізики. Методи фізичних досліджень. Міжнародна система одиниць. Предмет механіки. Класична, релятивістська та квантова механіка. Матеріальна точка, абсолютно тверде тіло (ATT), суцільне середовище. Простір та час. Система відліку.

Траєкторія, переміщення, шлях. Миттєва швидкість, лінійне прискорення. Нормальне та тангенціальне прискорення. Рівняння руху матеріальної точки. Поступальний та обертальний рухи. Ступені вільності руху ATT. Рівняння руху точки по колу. Кутова швидкість та кутове прискорення. Зв'язок лінійних та кутових характеристик при русі по колу. Класифікація простих рухів.

Тема 1.2. Основи динаміки

Лекція 2. Уявлення про масу. Поняття сили. Імпульс тіла. Закони Ньютона. Інерціальні системи відліку. Сили інерції. Закон динаміки системи матеріальних точок. Центр мас. Закон збереження імпульсу. Рівняння Мещерського для реактивного руху.

Лекція 3. Момент сили. Момент інерції. Момент імпульсу ATT. Теорема Штейнера. Закон динаміки обертального руху. Умови рівноваги ATT. Центр тяжіння. Закон збереження моменту імпульсу. Уявлення про гіроскопи.

Тема 1.3. Енергія та робота

Лекція 4. Поняття енергії. Механічна енергія. Робота в механіці та потужність. Кінетична енергія поступального та обертального рухів. Потенціальна енергія пружної деформації.

Гравітаційна взаємодія. Закон всесвітнього тяжіння. Напруженість та потенціал гравітаційного поля. Зв'язок

напруженості гравітаційного поля з потенціалом. Потенціальна енергія гравітаційної взаємодії. Потенціальні сили та консервативні системи. Закон збереження механічної енергії. Пружний та непружний удари тіл та частинок.

Тема 1.4. Елементи механіки суцільних середовищ

Лекція 5. Елементи механіки суцільних середовищ. Механічні властивості твердих тіл, рідин та газів. Види деформацій, пружність та повзучість. Закон Гука. Ламінарна та турбулентна течії. Циркуляція. Сили в'язкого тертя. Рівняння нерозривності та Бернуллі для стаціонарної течії ідеальної рідини.

Течія рідин та газів по трубах. Рух твердих тіл у рідинах та газах. Уявлення про теорію подібності. Формула Пузейля. Рух тіл в рідинах та газах. Критерій Рейнольдса.

***Тема 1.5. Елементи спеціальної теорії відносності**

Принцип відносності класичної механіки. Перетворення координат Галілея та їх інваріанті. Передумови СТВ. Принцип відносності СТВ. Принцип інваріантності СТВ. Перетворення координат Лоренца. Релятивістська формула додавання швидкостей. Скорочення довжин та сповільнення плину часу. Основний закон релятивістської динаміки. Релятивістський імпульс. Зростання маси рухомих тіл. Взаємозв'язок маси та енергії

Змістовний модуль 2. Електрика та магнетизм

Тема 2.1. Електростатика

Лекція 6. Електризація тіл. Закон Кулона. Діелектрична проникність середовища. Напруженість електричного поля, принцип суперпозиції. Поле точкового заряду. Силові лінії поля. Потік вектора напруженості електростатичного поля. Теорема Гаусса. Застосування теореми Гаусса.

Лекція 7. Потенціал електростатичного поля. Потенціал точкового заряду. Еквіпотенціальні поверхні. Різниця потенціалів. Робота по перенесенню заряду. Потенціальний характер електростатичного поля. Зв'язок напруженості електростатичного поля з потенціалом.

Лекція 8. Електричний диполь. Диполь в однорідному полі. Диполь в неоднорідному полі. Полярні та неполярні діелектрики. Діелектрики в електричному полі. Характеристики поляризованого стану діелектриків. Вектор електричного зміщення. Особливості сегнетоелектриків. Провідники в електростатичному полі. Електроемність провідника. Ємність конденсатора. З'єднання конденсаторів. Енергія зарядженого конденсатора. Густота енергії електростатичного поля.

Тема 2.2. Електричний струм

Лекція 9. Сила та густота струму. Постійний електричний струм. ЕРС джерела струму. Закон Ома для однорідної ділянки кола. Опір провідників. З'єднання резисторів. Закон Ома для замкнутого кола. Батареї елементів живлення. Розгалужені електричні кола. Правила Кірхгофа.

Лекція 10. Робота та потужність електричного струму. Закон Джоуля-Ленца. Струм через електроліти. Закони електролізу. Струм в газах. Типи газових розрядів. Уявлення про плазму. Авто- та термоелектронна емісія. Електровакуумні прилади.

Тема 2.3. Магнітостатика

Лекція 11. Магнітне поле та його характеристики. Закон Ампера. Вектор магнітної індукції. Магнітний момент контура зі струмом. Контур зі струмом в однорідному полі. Контур зі струмом в неоднорідному полі. Сила Лоренца. Рух заряджених частинок в однорідному полі. Принцип роботи електродвигунів. Закон Біо-Савара-Лапласа. Магнітне поле прямолінійного провідника зі струмом. Магнітне поле колового провідника. Взаємодія струмів.

Лекція 12. Закон повного струму. Застосування закону повного струму. Вихровий характер магнітного поля. Діа- та парамагнетики. Магнетики в магнітному полі. Характеристики намагніченого стану. Напруженість магнітного поля. Особливості феромагнетиків. Використання магнітних полів.

Тема 2.4. Електромагнітні явища

Лекція 13. Потік вектора магнітної індукції. Робота по переміщенню контура зі струмом в магнітному полі. Закон Фарадея для явища електромагнітної індукції. Правило Ленца. Генератори електричного струму. Закон Генрі для явища самоіндукції. Індуктивність контура. Процеси в колах з індуктивністю. Взаємоіндукція. Трансформатори. Енергія контура зі струмом. Об'ємна густота енергії магнітного поля.

Змістовний модуль 3. Молекулярна фізика та термодинаміка

Тема 3.1. Елементи статистичної фізики

Лекція 14. Атомно-молекулярна будова речовини. Статистичний та термодинамічний методи дослідження. Макроскопічні стани та параметри. Молекулярно-кінетична теорія речовини. Ідеальний газ. Рівняння стану ідеального газу. Газові закони.

Лекція 15. Енергія молекул та її розподіл за ступенями вільності руху. Абсолютна температура. Розподіл Максвелла молекул за їх швидкостями. Характеристичні швидкості молекул. Барометрична формула. Розподіл Больцмана частинок в силовому полі. Статистика Максвелла-Больцмана. Зіткнення молекул, модель зіткнень. Середня довжина вільного пробігу молекул. Технічний вакуум. Поведінка газів за умов низького тиску. Вакуумна техніка.

Тема 3.2. Основи термодинаміки

Лекція 16. Внутрішня енергія системи. Теплота та робота. Розрахунок роботи в молекулярній фізиці. Теплоємність. Кількість теплоти. Перше начало термодинаміки. Термодинамічні діаграми. Ізопроцеси в газах. Рівняння адіабати. Формула Майєра. Теплоємність газів та її температурна залежність.

Лекція 17. Оборотні та необоротні процеси. Термодинамічні цикли, цикли теплових машин. Тепловий двигун. Цикл Карно та його ККД. Ентропія. Друге начало термодинаміки. Статистичне тлумачення другого начала термодинаміки. Формула Больцмана для ентропії. Теорема Нернста (третє начало термодинаміки).

Тема 3.3. Реальні молекулярні системи

Лекція 18. Реальні гази. Рівняння Ван дер Ваальса. Ізотерма Ван дер Ваальса. Метастабільні стани. Критичний стан та критична температура. Зрідження газів. Вологість повітря та її вимірювання: гігрометр, аспираційний психрометр.

Лекція 19. Сили та потенціальна енергія міжмолекулярної взаємодії. Агрегатні стани речовини. Поняття фази в молекулярній фізиці. Фазові переходи першого роду. Фазові діаграми. Рівняння Клапейрона-Клаузіуса. Потрійна точка. Фазові переходи другого роду. Рідини та аморфні тіла. Поверхневий натяг. Коєфіцієнт поверхневого натягу. Змочування. Краєвий кут змочування. Капілярний тиск (формула Лапласа). Капілярні явища. Уявлення про адсорбцію та поверхнево-активні речовини.

Змістовний модуль 4. Фізика коливальних і хвильових процесів, оптика. Основи квантової фізики та фізики ядра

Тема 4.1. Механічні та електромагнітні коливання

Лекція 20. Коливальні процеси та системи. Пружинний маятник, фізичний маятник, електричний коливальний контур. Диференціальне рівняння гармонічних коливань. Перетворення енергії при гармонічних коливаннях. Подання гармонічних коливань в комплексній формі. Додавання однонапрямлених коливань. Биття. Додавання взаємно перпендикулярних коливань. Фігури Ліссажу.

Лекція 21. Диференціальне рівняння вільних згасаючих коливань та його розв'язок. Характеристики згасання: декремент згасання та логарифмічний декремент згасання. Аперіодичні процеси. Вимушенні коливання. АЧХ вимушених коливань. Явище резонансу та його роль в техніці. Автоколивання.

Тема 4.2. Механічні та електромагнітні хвилі

Лекція 22. Загальні закономірності хвильових процесів. Поздовжні та поперечні хвилі. Рівняння плоскої монохроматичної синусоїdalnoї хвилі. Швидкість механічних хвиль в газах, рідинах та твердих тілах. Потік енергії хвилі (вектор Умова). Стоячі хвилі. Ефект Допплера.

Лекція 23. Звукові хвилі, їх основні характеристики (гучність, тон, тембр, поріг чутливості, поріг болювого відчуття). Область чутності (діаграма чутності). Закон Вебера-Фехнера. Ультразвук та інфразвук. Явище реверберації. Диференціальне рівняння електромагнітної хвилі. Дослідження Герца. Вектор Пойнтинга.

Тема 4.3. Хвильова оптика

Лекція 24. Геометрична оптика. Розрахунок оптичних систем. Побудова зображень в лінзах та дзеркалах. Інтерференція світла. Дифракція світла. Часова когерентність. Просторова когерентність. Інтерференція на пластині та клині. Інтерферометри. Застосування інтерференції. Принцип Гюйгенса-Френеля. Дифракція Френеля та Фраунгофера. Метод зон Френеля. Формула дифракційної решітки. Дифракція на кристалічній решітці (формула Вульфа-Бреггів).

Лекція 25 Роздільна здатність оптичних пристріїв. Уявлення про голограму. Поляризація світла. Плоскополяризоване світло. Поляризація при відбиванні та заломленні світла. Закон Брюстера. Подвійне променезаломлення в кристалах. Поляризаційні пристрії (стопа Столетова, призма Ніколя, поляроїдні плівки). Закон Малюса. Штучна анізотропія. Ефект Керра. Застосування поляризованого світла в техніці.

Тема 4.4. Квантова оптика

Лекція 26. Теплове випромінювання та люмінесценція. Спектр випромінювання абсолютно чорного тіла (АЧТ). Випромінюваність, спектральна поглинальна та спектральна випромінювальна здатність. Закони теплового випромінювання: закон Кірхгофа, закон Стефана-Больцмана та закон зміщення Віна. Утруднення класичної теорії теплового випромінювання. Квантова гіпотеза Планка та формула Планка для спектра АЧТ. Оптична пірометрія.

Лекція 27. Зовнішній фотоefект. Закони зовнішнього фотоefекту. Рівняння Ейнштейна для fotoefektu. Використання fotoefektu в техніці. Маса та імпульс фотона. Світловий тиск. Ефект Комптона та його пояснення. Корпускулярно-хвильовий дуалізм електромагнітного випромінювання (КХД).

Тема 4.5. Теорія атома

Лекція 28. КХД матерії: гіпотеза де Бройля. Співвідношення невизначеностей Гейзенберга та хвильові властивості мікрочастинок. Границі застосовності класичної механіки. Рівняння Шредінгера. Хвильова функція та її фізичний зміст. Приклади розрахунку поведінки електрона в найпростіших полях. Теорія Бора. Застосування рівняння Шредінгера до атома водню. Квантові числа та їх фізичний зміст: головне

квантове число, орбітальне квантове число, магнітне квантове число, спінове квантове число.

Лекція 29. Спектр атома водню та воднеподібних атомів. Принцип Паулі. Магічні числа. Принципи побудови таблиці елементів Менделєєва. Оптичні та глибинні електрони. Рентгенівські спектри атомів. Формула Мозлі для характеристичного рентгенівського спектру. Фізична природа хімічного зв'язку. Енергетичні рівні та спектри молекул. Резонансне поглинання, спонтанне випромінювання, вимушене резонансне випромінювання.

Тема 4.6. Ядро та ядерні процеси

Лекція 30. Склад ядра. Символічне зображення ядер. Розмір ядер. Ізотопи. Ядерні сили. Моделі ядер. Ядерні реакції. Механізми та класифікація ядерних реакцій. Закони збереження в ядерних реакціях. Використання радіоактивних ізотопів. Радіоактивний розпад. Закон радіоактивного розпаду. Активність нукліду. Закономірності альфа- та бета-розділу. Нейтрин. Частинки та античастинки. Сучасна фізична картина світу.

Тема 4.7. Ядерна енергетика та безпека

Лекція 31*. Дефект маси ядер та енергія зв'язку ядер. Два шляхи одержання внутрішньоядерної енергії. Ланцюгова реакція поділу ядер. Ядерні реактори. Реакції синтезу атомних ядер (ТЯС). Проблеми керованого термоядерного синтезу. Переваги та недоліки ядерної енергетики. Взаємодія радіоактивних випромінювань з речовиною та біологічними об'єктами (радіаційна стійкість матеріалів, біологічна дія іонізуючих випромінювань). Закон поглинання. Поглинута доза, експозиційна доза та біологічна еквівалентна доза опромінення. Методи реєстрації радіоактивних випромінювань.

Лабораторні роботи

№	Назва теми
Семестр 1	
1 Вступ. Правила підготовки, виконання, оформлення та захисту лабораторної роботи. Правила техніки безпеки на кафедрі фізики. Методика розрахунку похибок вимірювальних фізичних величин	
Змістовий модуль 1. Механіка	
2	Лабораторна робота № 1.1. Визначення залежності моменту інерції системи від розподілу її маси відносно осі обертання
3	Лабораторна робота № 1.2. Визначення динамічної в'язкості рідини методом Стокса
4	Лабораторна робота № 1.4. Вимірювання пружинних характеристик матеріалів
Змістовий модуль 2. Електрика та магнетизм	
5	Лабораторна робота №3.2. Визначення опору провідника за допомогою амперметра і вольтметра
6	Лабораторна робота №3.3. Градуування гальванометра
7	Лабораторна робота № 3.4. Градуування термопарі
8	Лабораторна робота № 3.5. Визначення горизонтальної складової індукції та напруженості магнітного поля Землі
9	Лабораторна робота № 3.6. Вивчення магнітного поля короткого соленоїда
10	Лабораторна робота № 3.8. Визначення ККД трансформатора
Семестр 2	
Змістовий модуль 3. Молекулярна фізика та термодинаміка	
1	Лабораторна робота №2.1. Визначення коефіцієнта поверхневого натягу рідин методом відриву кільця
2	Лабораторна робота №2.2. Визначення коефіцієнта теплопровідності твердих тіл методом регулярного режиму
Змістовий модуль 4. Фізика коливальних і хвильових процесів, оптика. Основи квантової фізики та фізики ядра	
3	Лабораторна робота № 4.1. Визначення параметрів згасання коливань фізичного маятника
4	Лабораторна робота № 4.3. Визначення швидкості звуку в повітрі методом стоячих хвиль
5	Лабораторна робота № 5.2. Визначення довжини світлової хвилі за допомогою дифракційної решітки
6	Лабораторна робота № 5.3. Дослідження поляризованого світла
7	Лабораторна робота № 5.6. Визначення роботи виходу електрона з металу методом гальмування фотоелектронів в електричному полі
8	Лабораторна робота № 6.1. Визначення енергетичної ширини заборонної зони напівпровідника
9	Лабораторна робота № 6.2. Вимірювання вольт-амперної характеристики напівпровідникового діода
10	Лабораторна робота № 6.3. Вимірювання світлової характеристики вентильного фотоелемента
11	Лабораторна робота № 7.1. Визначення активності радіоактивного препарату
12	Лабораторна робота № 7.2. Визначення коефіцієнта поглинання радіоактивного випромінювання різними матеріалами

Практичні заняття	
№	Назва теми
1 семестр	
	Змістовний модуль 1. Механіка
1	Кінематика поступального руху. Графічне представлення рухів. Кінематика обертального руху. Зв'язок лінійних та кутових характеристик при русі по колу.
2	Закони Ньютона. Динаміка поступального руху. Динаміка обертального руху.
3	Застосування законів збереження до механічних систем і явищ.
4	Закон Гука. Сили пружності. Гідро- та аеростатика. Рівняння нерозривності та Бернуллі. Сили в'язкого тертя.
	Змістовний модуль 2. Електрика та магнетизм
5	Закон Кулона. Напруженість та потенціал. Теорема Гаусса та її застосування.
6	Електричний диполь. З'єднання конденсаторів. Енергія зарядженого конденсатора.
7	Електричний струм. Розрахунок параметрів електричних кіл. Розрахунок батарей конденсаторів, резисторів та елементів живлення. Потужність струму. Правила Кірхгофа.
8	Закон Ампера. Контур зі струмом в однорідному полі. Сила Лоренца. Рух заряджених частинок в однорідному полі.
9	Закон повного струму. Магнетики в магнітному полі.
10	Потік вектора магнітної індукції. Закони Фарадея та Генрі. Взаємоіндукція. Трансформатори. Енергія контура зі струмом.
	2 семестр
	Змістовний модуль 3. Молекулярна фізика та термодинаміка
11	Закони ідеального газу. Розподіл Максвела. Барометрична формула. Ізопроцеси в газах. Закони термодинаміки. Цикл Карно та його ККД.
12	Реальні гази. Поверхневий натяг. Капілярні явища. Фазові переходи першого роду.
	Модуль 4. Коливальні та хвильові процеси. Оптика. Основи квантової фізики та фізики ядра.
13	Гармонічні коливання та системи. Додавання коливань. Згасаючі та вимушенні коливання. Резонанс в електричних колах.
14	Механічні хвилі. Швидкість, частота та фаза в хвильових процесах. Ефект Допплера.
15	Розрахунок оптичних систем. Побудова зображень в лінзах та дзеркалах. Дифракційні решітки. Поляризаційні пристрой. Закони Брюстера та Малюса.
16	Закони теплового випромінювання. Формула Планка для спектра АЧТ. Зовнішній фотоефект. Маса та імпульс фотона. Світловий тиск. Ефект Комптона.
17	Формула де Бройля. Співвідношення невизначеностей Гейзенберга та хвильові властивості мікрочастинок..
18	Ядерні реакції. Альфа, Бета та гамма розпад
19	Співвідношення невизначеностей Гейзенберга. Ядерні реакції
20	Закон радіоактивного розпаду. Дефект маси ядер та енергія зв'язку ядер.

Самостійна робота студента (CPC)

№ з/п	Назва теми
1	Тема 1.1. Кінематика
2	Тема 1.2. Основи динаміки
3	Тема 1.3. Енергія та робота
4	Тема 1.4. Елементи механіки суцільних середовищ. Виконання і захист ІКР №1
5	Тема 2.1. Електростатика
6	Тема 2.2. Електричний струм
7	Тема 2.3. Магнітостатика
8	Тема 2.4. Електромагнітні явища

	Виконання і захист ІКР №2
9	Тема 2.1. Молекулярно-кінетична теорія речовини.
10	Тема 2.2. Основи термодинаміки.
11	Тема 2.3. Реальні молекулярні системи.
	Виконання і захист ІКР №3
12	Тема 4.1. Механічні та електромагнітні коливання.
13	Тема 4.2. Механічні та електромагнітні хвилі.
14	Тема 4.3. Геометрична та хвильова оптика.
15	Тема 4.4. Квантова оптика
16	Тема 4.5. Теорія атома
17	Тема 4.6. Ядро та ядерні процеси
18	Тема 4.7. Ядерна енергетика та безпека
	Виконання і захист ІКР №4

Індивідуальні завдання (КР)

№ /п	Назва теми
1	<p>Фізичні основи механіки У відповідності з вихідними даними студента необхідно вміти застосовувати основні закони до розв'язку задач з механіки Обсяг – 8 задач Методичне забезпечення: Фізика. Збірник задач: навч. посіб. для студентів усіх спеціальностей/ В.І. Клапченко, І.О. Азнаурян та ін.; за заг.ред. В.І.Клапченка. – К.: КНУБА, 2009. – 252 с.</p>
2	<p>Електрика та магнетизм. У відповідності з вихідними даними студента необхідно: вміти застосовувати основні закони до розв'язку задач з електрики та магнетизму; основні закони до розв'язку задач з механічних коливань та хвиль. Обсяг – 8 задач. Методичне забезпечення: Фізика. Збірник задач: навч. посіб. для студентів усіх спеціальностей/ В.І. Клапченко, І.О. Азнаурян та ін.; за заг.ред. В.І.Клапченка. – К.: КНУБА, 2009. – 252 с.</p>
3	<p>Молекулярна фізика та термодинаміка. У відповідності з вихідними даними студента необхідно вміти застосовувати основні закони до розв'язку задач з молекулярної фізики та термодинаміки. Обсяг – 8 задач. Методичне забезпечення: Фізика. Збірник задач: навч. посіб. для студентів усіх спеціальностей/ В.І. Клапченко, І.О. Азнаурян та ін.; за заг.ред. В.І.Клапченка. – К.: КНУБА, 2009. – 252 с.</p>
4	<p>Коливальні та хвильові процеси. Оптика. Квантова та ядерна фізика У відповідності з вихідними даними студента необхідно: вміти застосовувати основні закони до розв'язку задач з коливальних процесів та хвиль. Хвильової та геометричної оптики; вміти застосовувати основні закони до розв'язку задач з квантової та ядерної фізики. Обсяг – 8 задач. Методичне забезпечення: Фізика. Збірник задач: навч. посіб. для студентів усіх спеціальностей/ В.І. Клапченко, І.О. Азнаурян та ін.; за заг.ред. В.І.Клапченка. – К.: КНУБА, 2009. – 252 с.</p>

16) Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Загальний курс фізики: навч. посіб. для студ. вищих техн. і пед. закладів освіти. В 3 т. /За ред. І.М.Кучерука. – Київ: Техніка, 1999.
2. Чолпан П.П. Фізика: підручник. – Київ: Знання, 2015,-663с.

Навчальні посібники:

1. ФІЗИКА. Лабораторний практикум. Оновлений цикл: навч. посіб. / О.В. Панова, В.І. Клапченко та ін. – Київ: КНУБА, 2022. – 160 с.
2. Physics: Excel-Based Laboratory Manual. Panova O, Aznauryan I and others – Kyiv; KNUCA, 2020. – 108 p.
3. Фізика: практичний посібник до виконання лабораторних робіт із застосуванням пакета Excel/ уклад.: В.І. Клапченко та ін. – К.: КНУБА, 2018. – 100 с.
4. Фізика в будівництві: навчальний посібник/ В.І.Клапченко, І.О.Азнаурян, Н.Б.Бурдейна та ін.. – К.: КНУБА, 2012. – 252 с.
5. Фізика. Лабораторний практикум: Базовий цикл. Навчальний посібник. – 3-те вид., випр. і доп. /В.І. Клапченко, І.О. Азнаурян та ін. /За ред. В.І.Клапченка. – К.: КНУБА, 2012. - 228 с.
6. Фізика. Лабораторний практикум. Спецпрактикуми: навчальний посібник / В.І. Клапченко та ін.; за заг. ред. В.І. Клапченка. – К.: КНУБА, 2012. – 96 с
7. Фізика. Збірник задач: навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей/ В.І. Клапченко, І.О. Азнаурян та ін.; за заг.ред. В.І.Клапченка. – К.: КНУБА, 2009. – 252 с.
8. Азнаурян І.О. Фізика та фізичні методи дослідження: Навчальний посібник. – К.: КНУБА, 2008. – 250 с.

17) Інформаційні ресурси:

1. <http://library.knuba.edu.ua/>
2. <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3843>
3. <http://repository.knuba.edu.ua/>

18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)

модуль 1 – 1 семестр (екзамен)					
Поточне оцінювання		Інд. робота	екзамен	Сума балів	
Змістові модулі				1	2
20		20	30	30	100

модуль 2 – 2 семестр (залік)					
Поточне оцінювання		Інд. робота	залік	Сума балів	
Змістові модулі				1	2
20		20	30	30	100

19) Умови допуску до підсумкового контролю:

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем. Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

22) Політика щодо академічної добросердечності:

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на plagiat. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки заражування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на plagiat.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3843>